

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Asan/27/2019
Identifikačné číslo spisu: 1119201866
Dátum vydania rozhodnutia: 27.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1119201866.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v právnej veci žalobcu (v konaní sťažovateľ): V. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. Č.. X, XXX XX G., proti žalovanému: MV SR, KR PZ SR v Bratislave, o kasačnej sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 22.07.2019 č. k. 1S/1/2019-14, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť o d m i e t a.

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom súde

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej ako „správny súd" alebo „okresný súd") uznesením z 22.07.2019 č. k. 1S/1/2019-14 (ďalej len „napadnuté uznesenie" alebo „uznesenie o odmietnutí žaloby") žalobu v zmysle § 59 ods. 3 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.", resp. „Správny súdny poriadok") odmietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Súčasne v poučení uviedol, že proti napadnutému uzneseniu je možné podať kasačnú sťažnosť.

2. Správny súd poukázal na znenie § 59 ods. 1, 2 a 3 S.s.p., § 182 ods. 2 písm. c) S.s.p. a § 55 ods. 2 S.s.p. a konštatoval, že jednou z náležitostí správnej žaloby podľa citovaných ustanovení Správneho súdneho poriadku je aj pripojenie jedného vyhotovenia napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktorého preskúmania zákonnosti sa žalobca domáha. Predloženie rozhodnutia žalovaného, ktorého preskúmania zákonnosti sa žalobca domáha, je podstatné pre posúdenie, o aký typ správnej žaloby v predmetnom prípade ide a či ide o spôsobilý predmet súdneho prieskumu.

3. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca v stanovenej lehote, ani do vydania napadnutého uznesenia vady

žaloby na výzvu súdu v uznesení zo dňa 01.03.2019 č.k. 1S/1/2019-7 neodstránil a žalobu nedoplnil, a to i napriek poučeniu zo strany správneho súdu o právnych následkoch v podobe odmietnutia žaloby, rozhodol správny súd o odmietnutí žaloby, nakoľko pre uvedené nedostatky nie je možné v konaní pokračovať.

4. Uznesenie o odmietnutí žaloby obsahovalo poučenie, že možno proti nemu podať kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia. Zároveň okresný súd účastníka poučil o náležitostiach kasačnej sťažnosti v zmysle § 57 a 440 S.s.p. a o povinnom právnom zastúpení v konaní o kasačnej sťažnosti v zmysle § 449 S.s.p.

5. Žalobca podal voči uzneseniu o odmietnutí žaloby dňa 19.09.2019 elektronicky bez autorizácie podľa osobitného predpisu kasačnú sťažnosť, ktorú následne podal aj osobne dňa 20.09.2019. Uznesenie o odmietnutí žaloby napadol v celom rozsahu, nakoľko podľa jeho názoru bolo zo žaloby (vrátane petitu) zrejmé, aké rozhodnutie napáda (rozhodnutie označil), čoho sa žaloba týka a čo sa ňou sleduje a mal za to, že okresný súd rozhodol v rozpore so zákonom.

6. Žalobca zdôraznil, že porušenia základných práv sú dôvodom, prečo rozhodnutie MV SR považuje za nezákonné. Následne žalobca nie vhodným spôsobom vymedzil, o čom má súd povinnosť rozhodnúť. Rovnako žalobca označil ustanovenie, v zmysle ktorého je povinnosťou k správnej žalobe pripojiť vyhotovenie napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy za protiústavné a je podľa jeho názoru v zjavnom rozpore s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a slovenskou judikatúrou.

7. Žalobca ďalej označil sudkyne za nekompetentné, keď nedokázali pochopiť obsah žaloby a čoho sa domáhal - zrušenia rozhodnutia MV SR - petit žaloby písm. e) z dôvodu porušenia základných práv - uvedených v petite žaloby písm. a) až e).

8. Žalobca tiež v kasačnej sťažnosti uviedol, že má právo na odpor v zmysle článku 32 Ústavy Slovenskej republiky a označil napadnuté uznesenie za nezákonné. Neprejednaním žaloby ho olúpili o volebné a ďalšie občianske práva. Žalobca žiadal nariadiť pojednávanie, kde ozrejmi, akým spôsobom bol olúpený o volebné právo a žiadal, aby okresný súd vydal rozhodnutie, v ktorom konštatuje

- a) porušenie práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok a na vstup do verejných služieb za rovnakých podmienok,
- b) porušenie práva na priame a rovné volebné právo a právo na rovnosť všetkých ľudí,
- c) porušenie práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na verejné prerokovanie bez zbytočných prietahov a prítomnosti sťažovateľa,
- d) porušenie práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti, a taktiež sa domáhal
- e) zrušenia rozhodnutia „MV SR, KR PZ SR v Bratislave KR PZ-BA-KD I21-84/2018-P zo dňa 17.12.2018“ a zamietnutia uloženia pokuty za prekročenie rýchlosti žalovanému.

9. Alternatívne žiadal, aby okresný súd vydal nasledovné rozhodnutie:

- a) žalobca nemá volebné právo,
- b) volebné právo žalobcu nemá ani hodnotu prasacích výkalov,
- c) žalovaný má právo pokutovať žalobcu za prekročenie rýchlosti hoci ho olúpil o jeho volebné právo."

II.

Právne názory kasačného súdu

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj len „Najvyšší súd“) konajúci ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ S.s.p. a 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Následne dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je nutné v zmysle § 439 ods. 1 v spojení s § 459 písm. c) S.s.p. odmietnuť ako neprípustnú. Kasačný súd rozhodol v súlade s § 455 S.s.p. bez pojednávania. Podľa § 1 S.s.p. v znení relevantnom pre preskúmanú vec tento zákon upravuje

- a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve,
- b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 2 ods. 1 S.s.p. v citovanom znení v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 6 ods. 1 S.s.p. v citovanom znení (s rubrikou : Právomoc) správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 6 ods. 2 S.s.p. v citovanom znení správne súdy rozhodujú v konaniach o

- a) správnych žalobách,
- b) správnych žalobách vo veciach správneho trestania,
- c) správnych žalobách v sociálnych veciach,
- d) správnych žalobách vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- e) žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy,
- f) žalobách proti inému zásahu orgánu verejnej správy,
- g) žalobách vo volebných veciach,
- h) žalobách vo veciach územnej samosprávy,
- i) žalobách vo veciach politických práv,
- j) kompetenčných žalobách,
- k) návrhoch v iných veciach.

Podľa § 10 S.s.p. v citovanom znení (s rubrikou : Vecná príslušnosť) na konanie a rozhodovanie v správnom súdnictve sú vecne príslušné krajské súdy, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 11 S.s.p. v citovanom znení (s rubrikou : Vecná príslušnosť) Najvyšší súd rozhoduje

- a) o správnej žalobe proti rozhodnutiu výboru Národnej rady Slovenskej republiky na preskúmavanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu,
- b) v konaní o registráciu kandidátnych listín pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky a pre voľby do Európskeho parlamentu,
- c) v konaní o prijatí návrhu za kandidáta na funkciu prezidenta Slovenskej republiky,
- d) v konaní o žalobe o odmietnutí registrácie politickej strany alebo politického hnutia (ďalej len "politická strana"),
- e) v konaní o žalobe generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor") na rozpustenie politickej strany,
- f) v konaní o kompetenčných žalobách,
- g) o kasačných sťažnostiach.

Podľa § 12 S.s.p. v citovanom znení (s rubrikou : Vecná príslušnosť) okresné súdy rozhodujú v konaní

- a) vo veciach stáleho zoznamu voličov a zoznamu voličov,
- b) o registráciu kandidátnych listín pre voľby do orgánov samosprávneho kraja,
- c) o registráciu kandidátnych listín pre voľby do orgánov samosprávy obcí, miest a mestských častí.

Podľa § 439 ods. 1 S.s.p. v citovanom znení (s rubrikou : Prípustnosť kasačnej sťažnosti) kasačná sťažnosť je prípustná proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 459 písm. c) ods. 1 S.s.p. v citovanom znení kasačný súd uznesením odmietne kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému kasačná sťažnosť nie je prípustná.

11. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobou zo 04.02.2019 doručenu okresnému súdu dňa 07.02.2019 sa žalobca domáhal konštatovania

- a) porušenia práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok a na vstup do verejných služieb za rovnakých podmienok,
- b) porušenia práva na priame a rovné volebné právo a právo na rovnosť všetkých ľudí,
- c) porušenia práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na verejné prerokovanie bez zbytočných prietahov a prítomnosti sťažovateľa,
- d) porušenia práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti a taktiež sa domáhal
- e) zrušenia rozhodnutia „MV SR, KR PZ SR v Bratislave KR PZ-BA-KD I21-84/2018-P zo dňa 17.12.2018“.

12. V žalobe bolo úvodom uvedené, že rozhodnutím zo 17.12.2018 bolo potvrdené rozhodnutie o priestupku z 30.08.2018, a namietal, že v rozhodnutí chýba poučenie o orgáne, na ktorý má podať opravný prostriedok a poučenie o lehote, v akej môže podať opravný prostriedok a rozhodnutie považoval v celom rozsahu za nezákonné. Základná námietka voči uloženiu pokuty za priestupok bolo nezohľadnenie ústavného práva na odpor. V ďalšej časti žaloby žalobca rozsiahlo a nie vhodným spôsobom namietal porušenie svojho volebného práva a svojvoľné rozhodovanie a pošliapávanie základných práv a slobôd.

13. Správny súd uznesením zo dňa 01.03.2019 č.k. 1S/1/2019-7 vyzval žalobcu na odstránenie vád žaloby (ďalej tiež „uznesenie na odstránenie vád“) v lehote 10 dní od jeho doručenia, a to tak, že jednoznačne označí žalovaného, aby bolo zrejmé, voči rozhodnutiu, ktorého orgánu žaloba smeruje, predloží súdu rozhodnutie KRPZ BA - KDI21-84/2018-P zo dňa 17.12.2018, ktorého zrušenia sa domáha, uvedie z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov považujete rozhodnutie za nezákonné a jednoznačne uvedie čoho sa podanou žalobou domáha, či sa podanou žalobou domáha rozhodnutia voči priestupku resp. či sa domáha určenie porušenia iných práv a pod.

14. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva že správny súd pristúpil k vydaniu uznesenia na odstránenie vád, nakoľko žaloba obsahovala vady. Podľa správneho súdu nebolo jednoznačne určiteľné voči rozhodnutiu, ktorého orgánu žaloba smeruje, a žalobca ani správne súdu nepredložil rozhodnutie voči priestupku, ktorého zrušenia sa domáha. Správny súd záverom uviedol, že správne súdy v správnom preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Zároveň poukázal správny súd na druhy žalôb, o ktorých rozhodujú správne súdy v zmysle § 6 ods. 2 písm. a) až k) S.s.p., a uviedol, že konanie vo veciach určenia porušenia základných práv a slobôd nie je predmetom správneho súdnictva.

15. Správny súd zároveň v uznesení na odstránenie vád žalobcu poučil, že ak v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie v zmysle § 59 ods. 2 S.s.p. odmietne. Uznesenie na odstránenie vád bolo žalobcovi doručené dňa 01.04.2019 (doručenka na č.l. 8) a žalobca na toto uznesenie žiadnym spôsobom nereagoval, a tak správny súd napadnutým uznesením žalobu odmietol.

16. Široko koncipované ústavné právo na súdnu a inú ochranu je zverené súdom rôznych stupňov a rôzneho zamerania, medzi ktorými sa nachádza aj správne súdnictvo. Kasačný súd považuje v prvom rade za potrebné uviesť, že v správnom súdnictve sa prostredníctvom správneho súdu poskytuje ochrana právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy ako aj rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom, pod ktorými je potrebné rozumieť rozhodovanie spojené s ochranou iných než subjektívnych práv, prostredníctvom prokurátora a zainteresovanej verejnosti.

17. V ustanovení § 2 ods. 1 S.s.p. je vyjadrený základný účel správneho súdnictva, ktorý sa napĺňa prostredníctvom správnych súdov, teda súdov konajúcich a rozhodujúcich v správnom súdnictve, pričom zákon vymedzuje ich právomoc a príslušnosť.

18. Rozsah právomoci správneho súdu je obsiahnutý vo vyššie citovanom ustanovení § 6 S.s.p., v zmysle ktorého správne súdy preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom a rozhodujú v konaniach podľa § 6 písm. a) až k) S.s.p. V tomto ustanovení je vymedzený súhrn oprávnení a povinností správneho súdu v správnom súdnom konaní.

19. Príslušnosť súdu potom určuje, ktorý zo správnych súdov je oprávnený využiť svoju právomoc a vec prejednať a rozhodnúť. V § 9 S.s.p. je upravená základná zásada, že správne súdne konanie sa prejednáva na tom správnom súde, ktorý je na prejednanie vecne, miestne a kauzálne príslušný. Podľa predmetu konania je vecne príslušným správnym súdom krajský súd a v ustanovených prípadoch okresný súd alebo Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10 - 12 S.s.p.). Vecná príslušnosť správneho súdu (okresného súdu, krajského súdu a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) na konanie v prvom stupni, u ktorého bola zistená právomoc správneho súdu (§ 6 S.s.p.) je vymedzená druhom veci ako spôsobilým predmetom v správnom súdnictve (§ 2 ods. 2 S.s.p.).

20. Z uvedeného pre kasačný súd vyplýva, že právomoc správneho súdu má aj okresný súd, ktorý je vecne príslušným správnym súdom v niektorých volebných veciach (stály zoznam voličov, registrácia kandidátnych listín pre voľby do orgánov samosprávnych krajov a miest a obcí).

21. Z obsahu žaloby (§ 55 ods. 3 S.s.p.), a pre kasačný súd tiež neúplnej, je nepochybné, že žalobca podal správnu žalobu, ktorej prejednanie naplnilo právomoc správneho súdu v zmysle § 6 S.s.p. Žalobca popri žiadosti na zrušenie rozhodnutia o priestupku, v celej žalobe spomínal porušenie jeho volebného práva a práva na prístup k verejným funkciám, čo oprávnene vyvolalo u okresného súdu dôvodné pochybnosti o neúplnosti resp. nejasnosti či nezrozumiteľnosti správnej žaloby.

22. Okresný súd sa v súlade so svojou právomocou správneho súdu (žaloba priradená k agende 1S) snažil uznesením na odstránenie vád z 01.03.2019 odstrániť nejasnosti obsahu žaloby, ktoré zapríčinili aj nejasnosti a pochybnosti týkajúce sa vyššie vymedzenej vecnej príslušnosti. Ako už bolo vyššie uvedené (viď bod č. 19 tohto uznesenia) vecná príslušnosť sa určuje podľa predmetu konania (druhu veci), ktorý vymedzí žalobca v správnej žalobe.

23. Pokiaľ mal okresný súd pochybnosti o úplnosti žaloby, bol podľa kasačného súdu za tejto procesnej situácie aj okresný súd oprávnený prijať viaceré procesné rozhodnutia (najmä postúpenie veci, výzva na odstránenie nedostatku podania a iné). Okresný súd tak aj urobil, keď vyzval žalobcu na odstránenie vád podania (žaloby). Uznesenie na odstránenie vád bolo žalobcovi riadne doručené a ten mal primeraný dostatok času na odstránenie vád žaloby. Žalobca však na uznesenie na odstránenie vád žiadnym spôsobom nereagoval a svojou pasivitou vyvolal následný procesný postup správneho súdu, ktorý žalobu podľa § 99 S.s.p. odmietol.

24. Kasačný súd v zmysle § 439 S.s.p. preskúmal v prvom rade prípustnosť kasačnej sťažnosti. Ako vyplýva zo znenia § 439 ods. 1 S.s.p. kasačná sťažnosť je prípustná proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu, ak Správny súdny poriadok neustanovuje inak. Kasačnú sťažnosť ako mimoriadny opravný prostriedok možno uplatniť len v zákonom ustanovených prípadoch.

25. Pre kasačný súd je preto nepochybné, že prípustnosť kasačnej sťažnosti proti právoplatnému rozhodnutiu okresného súdu nie je v správnom súdom konaní daná a podanú kasačnú sťažnosť je nutné vyhodnotiť ako neprípustnú, nakoľko smeruje proti rozhodnutiu okresného súdu.

26. Správny súdny poriadok vymedzil kasačnú sťažnosť ako mimoriadny opravný prostriedok len proti rozhodnutiam krajských súdov, a preto kasačný súd aj s poukazom na článok 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nemôže postupovať inak, ako kasačnú sťažnosť smerujúcu proti rozhodnutiu okresného súdu podľa § 459 písm. c) S.s.p. odmietnuť ako neprípustnú.

27. Kasačný súd si je vedomý, že okresný súd žalobcu o možnosti podať kasačnú sťažnosť poučil a na základe poučenia podal žalobca kasačnú sťažnosť. Avšak ani toto nesprávne poučenie správneho súdu nezakladá prípustnosť kasačnej sťažnosti proti jeho rozhodnutiu vydanému v správnom súdnom konaní. Kasačný súd v tejto súvislosti dodáva, že aj keď okresný súd mohol u žalobcu vyvolať dojem, že právoplatné rozhodnutie okresného súdu možno podaním kasačnej sťažnosti zvrátiť, oprávnenie účastníka podať v správnom súdnom konaní mimoriadny opravný prostriedok je limitované len zákonom a odmietnutím kasačnej sťažnosti ako neprípustnej sa žalobcovo postavenie v správnom súdom konaní nemení.

28. Ak okresný súd koná ako súd správny (§ 2 ods. 1, § 6 a § 12 S.s.p.), je jeho konanie jednoinštančné (§ 29 S.s.p.) a podľa Správneho súdneho poriadku voči jeho rozhodnutiu nie je prípustný mimoriadny opravný prostriedok vo forme kasačnej sťažnosti.

29. Kasačný súd na základe vyššie uvedeného ustálil, že kasačná sťažnosť sťažovateľa smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustná, a preto sa kasačný súd nezaoberal meritórnym obsahom kasačnej sťažnosti a kasačnú sťažnosť podľa § 459 písm. c) S.s.p. v spojení s § 439 S.s.p. ako neprípustnú odmietol.

30. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 467 ods. 4 S. s. p. a analogicky podľa § 170 písm. a) S. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže výsledok konania je obdobný, ako pri odmietnutí žaloby.

31. Toto uznesenie kasačného súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov, § 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 S. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 438 v spojení s § 439 S.s.p.).